

Halis István Városi Könyvtár

2024. évi beszámolója

Székhely: Nagykanizsa, Kálvin tér 5.

Vezető: Czupi Gyula igazgató

Nagykanizsa,
2025. január 9.

A Halis István Városi Könyvtár

2024. évi beszámolója

1. Összefoglaló

2024-ben az energiafogyasztásunk folyamatos kontrollja mellett működünk, folytattuk a szolgáltatásaink hatékonyságának növelésére, bővítésére és mind ismertebbé tételére irányuló tevékenységünket.

A könyvtár szolgáltató tevékenységét a korábbi évek gyakorlatának megfelelően, de szakmai újításokkal és új programokkal, akciókkal végezte az elmúlt évben, de nagyon fontossá vált az a szemléletünk, gyakorlatunk, hogy minden kezdeményezést – módosítva a szakmai tapasztalok, igények alapján, további lehetőségek kiaknázásával – végig próbálunk vinni, hogy az új szolgáltatások, akciók, gyakorlataink szervesen beépüljenek szolgáltatási struktúránkba.

2024-ben a 2023 évihez hasonló könyvtárhasználatot regisztráltunk, amely már a jellemzően a covid előtti teljes év, 2019 trendjeit mutatta. Kedveltek maradtunk a hagyományosan könyvtárhasználó generációk körében, a városban működő közösségek rendszeresen és csoportosan is igénybe veszik szolgáltatásainkat, a diákok is sokrétűen használják könyvtárunkat (csoportos és egyéni tanulásra, baráti találkozásokra, társasjátékokra), óvodai csoportokat és iskolai osztályokat szervezetteren is fogadunk. Érezhetően hangsúlyos maradt a szociális szerepünk.

2024-ben is jellemző volt szerényebb anyagi lehetőséggel rendelkezők könyvtárhasználata, mely elsősorban a komfortos könyvtári térnek, az internet ingyenes használatának és az Egy csészényi könyvtár programunknak köszönhető.

2024-ben is gyarapodtak a nagykar.hu-ról elérhető helyismereti adatbázisaink (kanizsai kulturális, ipartörténeti, sporttörténeti dokumentumok), melyek bővítése, fejlesztése és az összes adatbázis ismertté tétele a következő években is fontos feladat.

a.) Alapelvek

Könyvtárunk működését évtizedek óta azonos alapelvek szerint végzi, melyeket érvényesítettünk 2024-es működésünkben is.

Alapelveink és érvényesülésük 2024-ben

– **A nem növekedés elve.** A könyvtár értékét a használhatósága, frissessége és feldolgozottsága határozza meg leginkább. Arra törekszünk évről évre, hogy a könyvtár minél nagyobb arányban tartalmazzon friss dokumentumokat, a már érdeklődést nem kiváltó állományrész pedig egyre csökkenjen.

A nem növekedés azt is jelenti, hogy a könyvtár tereit nem kell állandóan bővítenünk, gazdaságosabb raktározást is lehetővé tesz. Ez a tevékenység sokrétű és folyamatos állománygondozói munkával jár (szerzeményezés, tervszerű állományapaszttás), mely figyelembe veszi az olvasói igényeket is.

– **Az olvasói igények szerinti alakítása a könyvtári gyűjteménynek.** Ez az elv áthatja a könyvtári szerzeményezés és feldolgozás munkafolyamatait. Az olvasókkal mindennap találkozó tájékoztató könyvtárosaink végzik szakterületük gyarapítását és ők végzik a gyűjteménybe kerülő dokumentumok feldolgozását is. A olvasói igények figyelembevételével történik a művek analitikus feltárása is.

– **Egyben látni a gyűjteményt.** A korábbi könyvtári szokásoktól eltérően az épületbe való költözés óta könyvtárunkban az olvasó egybesoroltan látja polcainkon az egy témához, szerzőhöz tartozó műveket, függetlenül attól, hogy az a könyv kölcsönözhető vagy helyben használható. Egyben látja tehát azt a kínálatot, melyből szabadon választhat. Így a csak egyetlen, nem kölcsönözhető példányban beszerzett művek többször kerülhetnek kézbe, mint korábban. A könyveken egyértelműek a jelzések, tehát az olvasó pontosan tudhatja, hogy kölcsönözheti-e a választott könyveket vagy nem.

– **A könyvtárosok speciális ismereteinek, tudásának hasznosítása.** Könyvtárunkban a szolgáltatásokat nem csupán a jogszabályi előírások, központi kezdeményezések vagy olvasói igények alapján hozunk létre, hanem a könyvtáros kollégáink speciális ismereteinek, tudásának hasznosításával is, melyek a könyvtári munka részeként, szolgáltatásszerűen beépülnek könyvtári mindennapjaiba. Ilyennek például a történelmi bemutatók, sakk- vagy zenei programok. 2024-ben, 2023-hoz hasonlóan ezeket a különleges programokat a *Könyvtári szombatok* (bővebben az innovációk közt olvasható róla) keretében és az iskoláknak szánt könyvtári programkínálat (bővebben a 6. pontban, a szolgáltatások között olvasható róla) között ajánljuk.

A könyvtárosok könyvtárszakmai speciális ismeretei hasznosulnak az olvasók által felajánlott könyvadományok minősítésekor, illetve amikor iskolai könyvtárak rendbetételében működünk közre.

– **A könyvtár a Nagykanizsáról föllelhető tudás, ismeret gyűjtő, őrző, feldolgozó és szétsugárzó intézménye.** Ez az elv az internet előtti korszakokban a helyismereti, esetünkben nagykanizsai, zalai vonatkozású dokumentumok (leginkább könyvek) szisztematikus és teljes körű gyűjtésében, illetve különgyűjteményé szervezésében

valósult meg. Az internet és az elektronikus feldolgozási technológiák jelentősen bővítették a lehetőségeket. A Halis István Városi Könyvtár élenjáró a hazai könyvtárak között a feldolgozott és internetes felületein közzétett információk mennyiségével és sokféleségével.

A nagykar.hu könyvtári portálunkon több olyan adatbázis is folyamatosan épül, mely helyben egyáltalán nem hozzáférhető anyagokat is tartalmaz részben saját gyűjteményünkéből, részben más intézmények gyűjteményeiből, részben pedig olvasóink, látogatóink, a nálunk kutatók saját felajánlásaiból. Vannak nagyobb méretű adatbázisaink, jelentős forrásértékkel, mint a digitalizált kanizsai, zalai folyóirataink gyűjteménye (legjelentősebb ebből is a Zalai Közlöny), a másik az iskolai értesítők, évkönyvek tára, vagy Tarnóczy Attila kanizsai utca- és háztörténeti adatbázisa, a Holmi, s vannak kisebb, de helytörténeti ritkaságokat is közzé tevő honlaptartalmaink, mint emlék-olvasótermünk, kanizsai ipartörténeti és sporttörténeti adatbázisaink. Ezen túl elérhetővé tettünk minden fontos Nagykanizsa történetével foglalkozó könyvet, hozzáférhető adattárat. Így a nagykar.hu-n olvasható a gyűjteményünkben is megtalálható, vagy más gyűjteményben is hozzáférhető számos helyismereti, helytörténeti kiadvány is (például a Nagykanizsa monográfia mindhárom kötete, a Nagykanizsai honismereti füzetek 37 kötete). Honlapunk ma már a tudományos és műkedvelő helytörténeti kutatás alap infrastruktúrája.

b.) Könyvtárhasználati trendek

2024-ben is folyamatosan

- működtettük, aktualizáltuk és lehetőségeink szerint bővítettük a könyvtári szolgáltatásokat,
- gyarapítottuk, frissítettük a könyvtári állományt,
- bővítettük és frissítettük interneten elérhető szolgáltatásainkat olyan mód, hogy katalógusunkat, adatbázisainkat ma már okostelefonról is akadálymentesen tudják használni, az éppen kölcsönzésben levő könyv előjegyzés funkció után a foglalás lehetősége is elérhetővé vált, így az otthonról vagy mobilról indított internetes művelettel a könyvtárba érve már a könyv előkészítve válik kölcsönözhetővé (a nemrég indult szolgáltatás már a kezdetekől napi több foglalatást eredményezett),
- karbantartjuk a tájékoztató segítő feliratokat és
- aktualizáltuk szabályzatainkat.

2024-ben a KSZR együttműködés révén vált lehetővé a helytörténeti kutatás kikerülhetetlen országos adatbázisa, az Arcanum Digitális Tudománytár ingyenes és korlátlan használatának lehetősége a könyvtárunkban, ezt 2024-ben is használtuk, kínáltuk olvasóinknak, illetve propagáltuk, főképp a Könyvtári szombatok programsorozatban.

E folyamatos szakmai tevékenységeinken túl az alábbi trendek voltak még jellemzők 2024-es tevékenységünkre:

– **A könyvtár a város dolgozószobája.** A könyvtárhasználatban egyre erősödik a könyvtár tanuló- és dolgozóhely szerepe, több tanulócsoporthoz látogatja az erre alkalmas tereinket, van köztük olyan, melyet pedagógus szervez, és van olyan, amelyikben csak a diákok tanulnak együtt, mellettük néhányan önállóan mélyülnek el tanulmányaikban. Most látjuk, hogy jól hasznosulnak a 2021-ben kialakított újfajta könyvtárhasználatra alkalmas polcok közötti tereink, a nagyobb csoportok pedig szívesen használják a kávézót, ahol az *Egy csészenyi könyvtár* kínálatunkkal is élhetnek. Közösségteremtő ereje is van a könyvtár előterében lévő kávézónak. Pedagógus segítette korrepetálásának, főként önképző diákok beszélgetéseinek színtere, nyugdíjas és civil közösségek találkozási pontja.

– **A könyvtár szociális szerepe.** Megszaporodott az érzékelhetően nagyon szerény körülmények közt élők speciális könyvtárhasználatára. Ők nem a dokumentumért jönnek be elsősorban, hanem a tiszta, meleg, megfelelő szociális funkciókkal ellátott és akadálymentes szép környezet és az ingyenes internet lehetőség miatt, de mindig ajánljuk nekik is a dokumentumgyűjteményt is használatra. Érzékelhető, hogy többségük számára életvitelszerűen fontos, hogy legyen ilyen közösségi tér a városban. Azt is tapasztaljuk, hogy olvasóközönségünk empátián fogadja őket.

Mára a könyvtári internethasználatnak két formája alakult ki. Az olvasók többsége saját eszközén (okostelefon, laptop, tablet) használja az internetet. A szociális szempontból rászoruló, fogyatékkal élők (akikben van igény a kultúrált környezetre, művelődésre, vagy részt venni a közösségi médiumokban, de otthoni környezetük ezt nem teszi lehetővé), többnyire felnőttek használják a könyvtári számítógépes helyeket. 2024-ben hangsúlyosabbá vált ez a szociális funkció és ez várható 2025-ben is. 2024-ben összesen 156 internethasználónk volt, 438 alkalommal 981,5 órában. A használók fele csak egy alkalommal élt a lehetőséggel, elsősorban valamilyen online ügyintézés kapcsán, melyben minden esetben segítséget adnak könyvtárosaink, ha azt kéri a használó. 2024-ben az Ügyfélkapu, illetve a Gondosóra programok kapcsán segítettünk többször is. A könyvtári internethasználat ingyenes, de időkorlátos.

– **A könyvtár a generációk találkozásának helye.** A könyvtár a generációk találkozási helye is, melyet erősített az *Egy csészenyi könyvtár* program, ahol közösségek és más önkéntesek látnak vendégül érdeklődőket könyvtárhasználatuk közül egy csésze teára, kávéra. A kávé, tea maga is felajánlásokból származik. 2024-ben 202 nyitartási napon 12 önkéntes szervezet, személy 366 alkalommal kínálta látogatóinkat. Több, mint 4 ezren

éltek a lehetőséggel. Diákok, tanulócsoportok, nyugdíjas közösségek tagjai, iskolás gyermekeiket váró szülők és a könyvtár közelében dolgozók (például ételfutár, köztisztasági alkalmazott, pedagógus, biztosítási ügynök) voltak, akik egy kávéra, teára vagy barátaikkal, ügyfeleikkel találkozni tértek be hozzánk.

– **A könyvtár az oktatás támogatója.**

Az általános- és középiskolás gyermekek igényeinek megfelelő szolgáltatások kialakítása és működtetése, kiemelten fontos a város és könyvtárunk jövője szempontjából, mind többüket szeretnénk felnőttként is olvasóink között tudni. Már ilyen szolgáltatás a hagyományosan szervezett óvodai és iskolai látogatások mellett a gyermekek saját iskoláikban elérhető *Iskola városi könyvtárosa* programunk, AZOLO internetes olvasásnépszerűsítő programunk, illetve a korosztályuknak megfelelő, tematikus programok, melyek egy részét országos programsorozathoz kapcsolódóan kínáltuk. Ilyen volt például 2024-ben a Bálint Ágnes kiállítás. Ezekről a programokról a 2. fejezetben, az innovációk között bővebben is szólnunk.

2024-ben általánosan elmondható, hogy bár a korosztály létszáma a városban továbbra is csökken, mégis az előző, pandémiával is sújtott évekhez képest érzékelhető a visszatérésük.

c.) Innovációk, innovatív lépések

2024-ben folytatódott az olvasókkal való intenzívebb kapcsolattartás formáinak bővítése (pl. *Könyvtári szombatok*). Folytattuk a fejlesztéseket online felületeinken elérhető szolgáltatásaink (honlaptartalmaink, katalógusunk) használatának egyszerűsítésében és okostelefonra optimalizálásában is. Ez a tevékenység ugyan mára mindennapos könyvtári tevékenységünk részévé vált, de az infokommunikációs technológiák gyors fejlődése mindig innovatív lépéseket kíván.

– **Hírlevél.** Legfontosabb és legsokrétűbb kommunikációs eszközünk a hetente létrehozott és kiküldött hírlevelünk. Ebben szerepelnek aktuális híreink, programelőzeteseink, beszámolók programjainkról, felhívásaink, új szolgáltatásaink és kezdeményezéseink bemutatása, hírt adunk benne az Azolo-ban feldolgozott olvasnivalók bővüléséről, de a hírlevelek némelyike tartalmaz kanizsai érdekességeket is. Egyúttal eszköze ez heti tevékenységünk adminisztrálásának és archiválásának is. Hírlevelünk tartalmi egységei megjelennek honlapjainkon, facebook oldalunkon, a könyvtári olvasói számítógépeink monitorképein, az első szinti képűségünkön és a kültéri fényűségünkön. 2024-ben is minden héten küldtünk hírlevelet beiratkozott olvasóinknak, email-jét megadó érdeklődőknek. A leveleket összesen 3579 olvasónk nyitotta meg legalább egy alkalommal. A hírlevelünket hetente közel kétezeren nyitják meg. A hírlevélben hetente 5-10 tartalom jelenik meg, köztük sok olyan írás is, amelyik a kanizsai évfordulókra és érdekességekre hívja fel a figyelmet, ebből heti 5-10 frissülő honlaptartalom és heti 5-10 facebook bejegyzés jön létre. Az újdonságaink és a legfrissebb programok hirdetése a bejárat fölötti futófényen, a földszinti kölcsönzői térben található nagy méretű monitoron, valamint az olvasók által használt számítógépek monitorain is megjelennek.

– **Az iskola városi könyvtárosa.** A 2016-ban elindult kísérlet mára rendszerszerű szolgáltatássá vált. A közvetlen szomszéd Rozgonyi iskola kivételével Nagykanizsa minden általános iskolájában (a tagintézményeket is beleértve) elérhető ez a szolgáltatás.

A kisiskolások távolabbi iskolákból csoportosan nem jutnak el elégszer hozzánk. Ha a szüleik nem hozzák őket a könyvtárba, akkor az ő életükből a könyvtár élménye ki is maradhat. Ezek orvoslására az iskolában lehet mód, amikor a városi könyvtár munkatársa friss olvasnivalókkal, melyek az iskolában is maradhatnak egy ideig, jelenik meg. Sokaknak a könyvtáros iskolai látogatásakor tartott kedvcsináló óráján jön meg a kedve a kölcsönzéshez és válik könyvtári olvasóvá.

Szolgáltatásunk a városi könyvtáros és iskolai könyvtáros együttműködésére épít. Rendszeresen hozzuk-visszük a könyveket, melyeket a diákok az iskolában kölcsönöznek ki ugyanazokkal a feltételekkel, mintha bejöttek volna a gyermekkönyvtárba. A kívitt könyvkínálat mindig a legfrissebb gyermekirodalomból válogatott, de van mód arra is, hogy az online katalógusunk segítségével kérhessenek könyvet a tanulók. Az ajánlatban szerepelnek az Azolóban elérhető könyvek is. A könyvek kölcsönzése mellett Azolo versenyeket, programokat, tanórákat tartunk a gyerekeknek az iskolában és a városi nagykönyvtárban. Felemelő érzés azt látni, hogy egy iskola saját népszerűsítő anyagában kiemeli a könyvtár és az iskola közös programját.

A 2023–2024-es tanévben 9 kanizsai általános iskolában dolgozott könyvtárosunk az iskola könyvtárossal és diákjaival (a legközelebbi, Rozgonyi úti iskolánál nem kezdeményeztünk, mert osztályaik, csoportjaik rendszeres látogatói szervezeten is könyvtárunknak), összesen 38 szállítás alkalmával 1658 könyvet vittünk ki az iskolai könyvtárakba. 1936 kölcsönzést regisztráltunk, melyet több, mint 500 diák teljesített. A program során 94 új beiratkozót regisztráltunk.

– **Könyvtári szombatok.** Célunk az volt, hogy szombatonként minden generációnak kínáljunk valamilyen érdekes programot, s ezzel a családokat is segítjük abban, hogy amikor családotól a könyvtárba jönnek valamilyen családtagjuk (főleg gyermekeik) miatt, akkor minden családtag megtalálja a számára megfelelő ajánlatot, mindenki otthon érezze magát a könyvtárban. Az itt kínált programelemekből azokat, melyeket kifejezetten iskoláskorúak, pedagógusaiik figyelmébe is akarunk ajánlani, külön is meghirdettük, ezeket szervezett *iskolai*

programokként is kínáljuk. Mind a szombati, mind az iskolai kínálatban többségében olyan program szerepel, melyet dolgozóink érdeklődése, tudása, aktivitása hozott létre, működtet. Ezeket a programokat nem csupán szombatonként kínáljuk, más nyitvatartási napokon is elérhetők, előzetes egyeztetéssel. A programelemekről részletesebben a szolgáltatásokról szóló (6.) fejezetben olvasható. 2024-ben 37 könyvtári szombatot szerveztünk, melyen alkalmanként 3-5 félé, összesen 16 félé programot kínáltunk. Az év során a 174 programon közel 1300-an vettek részt.

Újdonság, hogy a könyvtár által kínált programokhoz több kanizsai csoport és önkéntes csatlakozott saját programkínálattal (házasságterápia, ajándéktárgykészítés, rendszeres gólyalábazási lehetőség diák gólyalábas vezetésével).

- **Az Azolo és az Azolovagok** Az AZOLO (AZ OLvasás Órája) értő olvasást segítő internetes szolgáltatásunk már nem új szolgáltatás, de a folyamatos bővüléssel mára olyan nagy adatbázissá vált, melyet 2024-ben is ajánlottunk a pedagógusok, iskolák számára az oktatás támogatására. 2024 első felében a Körösi-Péterfy, Hevesi, Zrinyi, palini Inkey Boldizsár és a piarista általános iskolák és a lendvai (gyertyánosi) tanulók vettek részt az AZOLOvag versenyben.

Az AZOLO még mindig újdonságnak számít Magyarországon, ezért fontos volt, hogy a Móra Kiadó már 2023-ban felfigyelt kezdeményezésünkre. 2024 őszén (október 28 - november 20.), első alkalommal, közös olvasási kihívást indítottunk a kiadóval. Ezen már Nagykanizsától távol eső iskolák is részt vettek (többek között Budapestről, Miskolcra), ahonnan használják a szolgáltatást. Külön öröm számunkra, hogy az első, a Móra Kiadó és az Azolo program által közösen szervezett olvasói kihíváson a palini iskola a három díjazott iskola közül a legtöbb Móra kiadós könyvet elolvasó csapat címét nyerte el.

2024-ben az év elején megvalósuló Bálint Ágnes emlékkiállítás összekapcsoltuk a tavaly sikerrel meghirdetett AZOLOvag bajnítás programunkkal. A szolgáltatásunk sikeréhez az is hozzájárul, hogy folyamatosak a szoftverfejlesztések, és a könyvekhez kapcsolódó kérdőív-adatbázis is egyre gyarapodik.

A játék népszerűsítését is folytattuk 2024-ben: bemutató alkalmakat szerveztünk iskolai és iskolák által is látogatott közművelődési könyvtárakban (például Barcs, Páka, Lenti, Lovásziban, Veresegyházán). Ahol erre nyitottak voltak, segítünk az AZOLO-ban elérhető könyvek megjelölésében, könyvjelzőkészítésében, az internetes felület használatában, hogy a szülők, tanárok, könyvtárosok és a gyermekek minél könnyebben használhassák ezt a számukra fejlesztett lehetőséget. Elkezdjük a program iránt érdeklődő iskolai könyvtárosokkal, pedagógusokkal szoros együttműködve kialakítani saját iskoláinkban az AZOLO gyűjteményeket, elsősorban Nagykanizsán és a zalai iskolákban. 2024-ben Lenti is létesült egy ilyen gyűjtemény.

- **Könyvtárunk okostelefonon.** Célunk, hogy olvasóink okostelefonjaikon is használják katalógusunkat és az elektronikus dokumentumainkat. Ezért folyamatos szoftverfejlesztéssel, melyet informatikus kollégánk végez, folytattuk a nagykar.hu-ról elérhető adatbázisaink okostelefonos megjelenésének optimalizálását és a QR-kódokkal való összekapcsolását, illetve a híreink, letölthető dokumentumaink letöltésének kényelmesebbé, gyorsabbá tételét. Ehhez kapcsolódóan kellett és kell folyamatosan a sokrétű TextLib integrált könyvtári rendszerünket és annak részeként online elérhető katalógusunkat is fejleszteni. Regisztrált olvasóink ma védett és biztonságos csatornán, okostelefonon, tableten, számítógépeken keresztül távolról, akár otthonukból is tájékozódni tudnak használati állapotukról (milyen dokumentum van náluk, mikor jár le a náluk lévő dokumentumok kölcsönzési ideje), tudnak könyvet előjegyezni, foglalni, tudják kölcsönzésüket meghosszabbítani. Katalógusunk kezdőoldalán az olvasók ma már egy gombnyomással meg tudják nézni az újonnan bekerült könyvek listáját, tehát bővültek a tájékozási lehetőségek is.
- **Halis emlékhely.** A Halis emlékhely 2022-ben elkezdett kialakítását 2024-ben fejeztük be. A cél az volt, hogy Halis István hajdani, ma már nem álló szülőházát jelölő táblát egy rá emlékező és várostörténeti olvasnivalókat kínáló emlékhelyen helyezzük el Kálvin téri könyvtárépületünk környezetében. A Kálvin téri főbejárat homlokzatán és a könyvtár előtt elhelyezett emlékkör körül így egy esztétikus, Nagykanizsáról és a könyvtár zöld programjairól sokféle interneten elérhető, helyi tartalmat kínáló, a nyitvatartási időn kívül is használható digitális könyvtár és Halis sétány jött létre.
- **Szavak a falakon, mesélő kanizsai táblák.** Könyvtárunk 2023-ban új programot indított „Szavak a falakon, mesélő kanizsai táblák” címmel, azzal a céllal, hogy a város utcáin sétálók (itt lakók, itt dolgozók, itt tanulók, turisták, véletlenül idevetődők) okostelefonjaik segítségével megismerkedhessenek a város történetével, érdekességeivel. A programunkba bekerülő emléktáblák elhelyezett QR-kódok segítségével a táblák szövegéhez kapcsolódó, erre a célra megszerkesztett internetes könyvtári tartalmakat böngészhet okostelefonján az utcát járó érdeklődő. Honlapunkon ezeket az internetes tartalmakat olvashatja. 2024-ben 32 emléktáblára került fel QR-kód és ugyanennyi tematikus digitális tartalom került fel a könyvtár Szavak a falakon helyismereti adatbázisába a program során. Jelenleg összesen 41 emléktábláról érhető el internetes tartalom e felületen.

- **Nagykanizsai adattárak a nagykar.hu-n.** A nagykar.hu helyismereti adatbázisa 2024-ben is bővült, részben kanizsai ipartörténeti és sporttörténeti dokumentumokkal, az Erkel Ferenc Olajipari Művelődési Ház 1976–79 évi évkönyvének dokumentumaival. Új tematikus oldalakat is készítettünk. Például a Csónakázó tó létrehozásának és felavatásának 50. évfordulója alkalmából *Csó-tó* címmel, megnyitottuk *Hules Béla költő, Ambrus Márta és Járasi Ildikó* képzőművészek emlék-olvasótermét. Összesen 63 új tematikus internetes egység (oldal) jött létre 2024-ben. Több esetben olvasóink fotógyűjteményéből, kéziratárából való, közlésre felajánlott dokumentumokból diákmunkások szkennelték, gépelték, valamimint javították a szövegeket, illetve linkeket. Közülük azoknak a nevei, akik hozzájárultak ehhez, szerepelnek azon a honlapjegyzéken, melyen dolgoztak. Azt reméljük, közvetítésükkel ismertebbé válnak ezek a várostörténeti tartalmak is. Gyakorlatunk könyvtári adatbázisaink gyarapításakor a belső adatbáziskapcsolatok, adatkapcsolatok bemutatása is linkek segítségével, illetve az is, hogy a szöveges tartalmakat (újságcikkek, kéziratok) igyekszünk kereshető formában is közölni. Ezzel a várostörténet kutatásának fontos eszközei váltak könnyen hozzáférhetővé.

- **Helyismereti szempontú feltárás.** 2024-ben folytattuk a dokumentumaink feltárása során azt a gyakorlatot, mellyel lehető legtöbb helyismereti (várostörténeti, zalai) információt, erre utaló tárgyszót igyekeztünk megjeleníteni katalógusunkban. Lehetőség szerint az újdonságainkról tartalmi ismertető is kerülnek az egyes művek leírása mellé.

- **Vándorkiállítások – komplex foglalkozásokkal.** Könyvtárunk már a korábbi években is fogadott vándorkiállításokat. 2024-ben a Bálint Ágnes kiállítást fogadtuk és ennek kapcsán szerveztünk komplex óvodai és iskolai foglalkozásokat, hozzáillesztettük a programhoz az AZOLO-ban és a diafilm gyűjteményünkben fellelhető Bálint Ágnes művekkel való játékos megismerkedést is. Az emlékkiállításon 7 iskolából és 4 óvodából 22 csoport, összesen 422 gyermek (84 óvodás, 338 alsó tagozatos) vett részt.
Új, nagy sikerű kiállításunk és programunk volt a Holocaust 80. évfordulója alkalmából készült **Világ Igazai** című kiállítás és az ahhoz kötődő tematikus foglalkozássorozat, melyet elsősorban középipolások és 7-8. osztályosok számára hirdettünk meg, emellett Halispodcast műsor is készült róla. Összesen 20 osztály 658 fővel tekintette meg a kiállítást és hallgatta az előadást.

- **Színház, mozi, diafilmvetítés a könyvtárban.** Könyvtárunkban van filmvetítésre alkalmas termünk. Ez ad lehetőséget színvonalas film és színházi közvetítések vetítésére. Részt vettünk a Népmese Napja országos programjában rajzfilmek vetítésével. A Madách Színház Online színházi ajánlatával 2024-ben is éltünk, egy holokauszot feldolgozó kiállításhoz (Világ Igazai) kapcsolódóan vetítettük a Szép Ernő életéről szóló Emberszag című filmadaptációt. 2024-ben elindult a Diafilm-klubunk is.

- **A Magyar Népmese Napjai, Rajzfilmünnepe, Diafilm-klub.** Ehhez az országos programhoz már régebb óta csatlakoztunk mesélési alkalmak szervezésével. 2024-ben, az előző évhez hasonlóan ezt is komplex tematikus foglalkozással fejlesztették gyermekkönyvtárosaink, melyben szerepel a közkedvelté vált mesés papírszínház, kisebbeknek vetélkedő, nagyobbaknak pedig egy online számítógépes szabadulószooba, ahonnan ki kell menteni a királylányt. Összesen 8 intézményből 32 csoportban (27 iskolai, 5 óvodai) 697 gyermek vett részt a foglalkozásokon.
A **Rajzfilmünnephez** is kapcsolódtunk, a programsorozat a *Lúdas Matyi*, a *Misi Mókus kalandjai* és a *Kojot négy lelke* című animációs filmeket mutattuk be, a Könyvtári szombat keretén belül a *Kojot négy lelke* című film nyilvános vetítésére is sor került.
2024-ben a gyermekkönyvtár diafilm-gyűjteményére alapozva elindult kisiskolások, óvodások, családok számára a Diafilm-klub.

- **Olvasóink kezdeményezték, olvasóink valósították meg (előadások, kiállítások).** Könyvtárunk szívesen fogad olyan előadásokat és kiállításokat, melyeket nagykanizsai olvasóink kezdeményeznek, ajánlanak. Azért tartjuk innovatívnak e kezdeményezéseket, mert a városban fellelhető tudást kapcsoljuk össze a könyvtárban őrzött tudással. Minden ilyen előadás nyitott és ingyenes.
Gelencsér Gábor – folytatva 2023-as kezdeményezéseit – bankjegy, bélyeg-, képeslap- és zászlógyűjteményére alapozva négy kiállítást is létrehozott a könyvtár tereiben 2024-ben.
Folytatódtak Koncz István geológus előadásai is, már nem csupán geológiai témákban. 2024-ben 6 előadás valósult meg, előadásoként 30 fős visszatérő, az olajipar történetéhez kapcsolódó közönséggel, mely saját emlékeivel is gazdagítja az előadásokat.
A *Hadak útján* című hadtörténeti sorozat Huszár András, a 20. századi magyar történelem amatőr kutatója kezdeményezése nyomán jött létre, 6 előadás valósult meg 2024-ben. Az előadások visszanezhetők youtube csatornánkon.

- **Zöld könyvtár.** Összefoglaló névvel így nevezhetjük azokat a kezdeményezéseket, melyek az ökológia problémák köré szerveződnek könyvtárunkban. A témával kapcsolatos irodalom rendszeres ajánlása mellett előadásokat is szerveztünk.

A Jane Goodall Intézettel hosszabb ideje vagyunk kapcsolatban. Nemcsak kezdeményezéseikhez kapcsolódtunk, hanem pályázati támogatásaik révén zöld könyvtári környezet kialakításába is foghattunk.

2024. február 17-én tartottuk a Jane Goodall Intézettel közösen az *Együtt a remény útján, itthon és Afrikában. Változtassuk meg a világot!* nevű konferenciát. A könyvtárnak lehetősége volt arra, hogy saját zöldsítési programjait bemutassa a konferencia keretében.

Könyvtárunk évek óta Roots and shoots csoportot is fentart az intézményben. A könyvtári Roots&Shoots csoport szervezésében és a Jane Goodall's Roots & Shoots – Hungary program támogatásában sikerült a *Legyél te is Jane – sétaszínház* eseményt Nagykanizsán is megtartani. Vidéki helyszínen Nagykanizsán debütált először az előadás. A sétaszínház segítségével megismerhettük Jane életének fontosabb állomásait Londontól egészen Afrikáig. A színházat sikerült egymás után kétszer is megszerveznünk. Először a Zrínyi iskolások egy csoportját láttuk vendégül, majd egy nyilvánosan meghirdetett előadást élvezhettek vendégeink.

Könyvtárunk az idei évben is lelkesen gyűjtögette a használt, elromlott mobiltelefonokat a Jane Goodall Intézet által indított **Passzold vissza Tesó** program keretében. Idén is leadtak 70 db használt mobiltelefont; 1 db tabletet; 1db GPS-t és 13 db mobiltöltőt a könyvtári gyűjtőpontra. Ezzel is csökkentve az afrikai illegális bányászat mértékét és erősítve a körforgásos gazdaságot.

2024-ben újabb, leginkább az óvodás és iskolás korosztályt érintő zöld programnak lettünk részesei, részt vettünk az Állatvédelmi Oktatásért Alapítvány által meghirdetett, szervezet állatbarát könyvtár programban, s megkaptuk az Állatbarát könyvtár minősítést. is. A program során olvasnivalókat is ajánlottunk, ez összesen 166 kölcsönzést generált.

A zöldkönyvtári projektek megvalósításában a Halis-gyógynövényes portája című kiállításunk is sikeres volt, mely Bolf László gyűjteményére épült, és melyet fiókkönyvtárainkban is láthattak olvasóink. A lehetőséget a Loco-Motiv Közösségi Alapítvány pályázatából tudtuk megvalósítani.

Emellett igyekszünk zöldkörnyezetünket is rendben tartani, sok programnak ez a környezet a helyszíne.

- **Könyvek – szabad terekben, bárkinél.** 2024-ben is sok adományból származó könyvet helyeztünk el olyan szabad terekben védett polcokra, ahonnan bárki ingyenesen, szabadon vihet olvasnivalót. A Kanizsa Plázába, az Eötvös terre és a vasútállomás várótermének polcaira rendszeresen viszünk könyvet.

d.) Az eredményeket jelentősen befolyásoló várható (pozitív vagy negatív) körülmények

Pozitív körülmény, hogy a fenntartó, Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzata a lehetőségeihez mérten minden tekintetben biztosítja a működésünk alapfeltételeit és nyitott innovatív kezdeményezéseinkre. Pozitív körülményként kell megjegyeznünk kollégáink a problémákra jól reagáló hozzáállását, helytállását.

Negatívan a munkatervben megfogalmazott terveinket elsősorban az befolyásolja, hogy egyre csökken Kanizsa lakosságának és ezen belül is a könyvtárat intenzívebben használó diákok száma.

2. Pályázati tevékenység

- 2024-ben is pályázott az önkormányzat az Érdekeltség-növelő támogatásra, melyen 2 304 000,- Ft támogatást nyertünk el. Idén ezt, a fenntartó kérésének megfelelően, állománygyarapításra használtuk fel, így 655 dokumentummal gyarapodott gyűjteményünk. Ez a támogatás költségvetésünkben nem pályázati támogatásként, hanem fenntartótól kapott támogatásként jelenik meg.
- Nagykanizsa Megyei Jogú Város Kulturális keretéből 2024-ben 250 000,- Ft támogatást nyertünk el. Ezt író-olvasó találkozók és előadások költségeire és a puchheimi könyvtári és városi programban való részvételre fordítottuk.
- A Loco-Motiv pályázat forrásából a Könyvtárpátoló Alapítványon keresztül valósult meg a minden könyvtári egységünkben bemutatott Halis-gyógynövényes porta kiállítás, erre 200 ezer Ft-ot nyertünk el.
- 2024-ben is részt vettünk olyan pályázati együttműködésekben, melyek részben a könyvtárban valósulnak meg, vagy a könyvtár is részt vesz a megvalósításban, de költségvetési forrást részünkről nem igényel. Ilyen volt 2024-ben a Jane Goodall Intézet pályázata, mely során a Jane Goodall Intézet életét bemutató séta-színházi előadást valósítottunk meg. Továbbá ilyen volt a Madách Színházzal együttműködésben megvalósított filmvetítés, a Világ Igazai kiállítás és program, a Bálint Ágnes emlékkiállítás és az ahhoz kapcsolódó program, illetve a Móra Kiadóval közösen meghirdetett olvasás kihívás.
- Nem pályázati, de jelentős összegű forrást kapott Könyvtárpátoló Alapítványunk egy magán támogatótól, melyet az Azolo népszerűsítésére és a technikai eszközeink fejlesztésére költöttünk.

3. Szervezet

2024-ben sem az álláshelyek száma, sem a szervezet felépítése nem változott 2023-hoz képest. Fogadtunk iskolai közösségi szolgálatot végzőket (19 fő diák), jóváételi munkát végzőket (5 fő), ezen kívül 2 fő könyvtári szakmai gyakorlatát végezte nálunk és 4 fő középiskolás diákmunkás segítette nyári működésünket, hálásak vagyunk munkájukért.

Munkaügyi adatok	2023. január 1-i állapot szeinti terv	2023. január 1-i állapot szerint tény	2024. január 1-i állapot szerinti terv	2024. január 1-i állapot szerinti tény
Összlétszám (fő)	32	32	32	32
Ebből vezető vagy magasabb vezető	6	6	6	6
Távollévők	0	0	0	0
Könyvtári szakmai munkakörben foglalkoztatottak				
Könyvtáros szakképesítéssel	22	22	22	22
Középfokú szakképesítéssel	5	5	5	5
Egyéb felsőfokú végzettséggel	1	1	1	1
Egyéb munkakörben foglalkoztatottak				
Egyéb alkalmazott felsőfokú végzettséggel	0	0	0	0
Egyéb alkalmazott középfokú végzettséggel	4	4	4	4

Nyitvatartás

Mutatók	2023. évi terv	2023. évi tény	2024. évi terv	2024. évi tény
Heti nyitvatartási órák száma a Kálvin téri épületben	44	44	44	44
Hétfői (szombat, vasárnap) nyitvatartás (óra) a Kálvin téri épületben	4	4	4	4
Heti 16 óra utáni nyitvatartás a Kálvin téri épületben (óra)	10	10	10	10
Nyitvatartási napok száma a tárgyévből a Kálvin téri épületben	282	255	279	277
Heti nyitvatartási órák száma a Hevesi úti fiókkönyvtárban	31	31	31	31
Nyitvatartási napok száma a tárgyévből a Hevesi úti fiókkönyvtárban	144	145	188	188
Heti nyitvatartási órák száma a Kiskanizsai fiókkönyvtárban	31	31	31	31
Nyitvatartási napok száma a tárgyévből a Kiskanizsai fiókkönyvtárban	144	143	188	188

4. Infrastruktúra

a.) fizikai terek állapotának változása

2024-ben folyamatosan újítottuk és karbantartottuk könyvtári tereinket, elsősorban a világítás energiatakarékos és a lehető legoptimálisabb fényűre cserélése kezdődött meg.

2024-es nagyobb műszaki fejlesztések és karbantartások: 2024-ben folytatódott a lámpatestek átszerelése, cserélése, elsősorban azokban az olvasói terekben, amelyet többen használnak az olvasóink. 53 db energiatakarékos LED fényforrást vásároltunk. Ebből 27 db-ot korábban vásárolt meghibásodott cseréjére kellett felhasználni, 26 db-ot korszerűsítésre tudtunk felhasználni. A munkát munkatársunk végezte.

A kazánházban 1db radiátorköri ikerszivattyú cseréjével és 1db kazánvédő szivattyú cseréjével, 1db működő szivattyú átszerelésével a fűtési rendszer működésének megbízhatóságát sikerült növelni. A kazánházi gázérzékelők kalibrálása megtörtént. Hűtési rendszerben lévő tiltott klímagáz lefejtése, ártalmatlanítása megtörtént, új engedélyezett gázzal való feltöltés, klímavédelmi hatóságnál való regisztrálása megtörtént. 63 db fan coil ellenőrzése, tisztítása megtörtént. Épületgépészeti vezérlőszekrényben műszaki hiba miatti főkapcsoló csere történt. Ajándékba kaptunk egy vízlágyító berendezést, amelyet kazánházban szereltek fel a régi üzemképtelen helyett.

Tűzjelző berendezés üzemeltető váltás volt.

A lift kötelező ellenőrzése megtörtént, kisebb javítások történtek rajta. Különösen fontos ez mozgáskorlátozott és idősebb olvasóink számára, de segítség a termék nagyobb átrendezésénél is. A könyvliftek megfelelően működnek, így a dokumentumok raktár és olvasói szintek közötti mozgatása megoldott.

Sikerült felszerelni és beüzemelni a 2023 év végén vásárolt parkolóór berendezésünket.

b.) infokommunikációs (IKT) eszközpark állapotának változása

A régebbi számítógépeink, könyv- és filmszkennereink karbantartását és részleges felújítását folyamatosan végezzük. Folyamatosan végezzük a vezetékes számítógép-hálózat és a szerverpark optimalizálását, mely a hálózati kábelek átvizsgálását, javítását, cseréjét, optimálisabb elosztását is jelentette. Mindezt a könyvtár informatikusai végezték el.

Fejlesztések: Kétmikrofonos vezeték nélküli szett vásárlásával és beüzemelésével sikerült a 3. emeleti nagyelődő hangtechnikai korszerűsítését befejezni. 2024-ben vásároltunk 7db Windows 11-képes asztali számítógépet, Wifi rendszer korszerűsítésére 48 portos switchet, 4db Acces Pointot. Beüzemelésükhöz további eszközökre van szükség, amelyeket 2025-ben tervezzük beszerezni.

2024 év végén egy nagylelkű adományozó jóvoltából, de gondos, a minőségi és takarékosági szempontokat egyszerre érvényesítő beszerzéssel – A Könyvtárpártoló Alapítványon keresztül – jelentős számítástechnikai fejlesztés történt: vásároltunk 12db (4db Dell, 8db Lenovo) használt asztali számítógépet, háttértár nélkül. Ezekbe átszereljük az általunk korábban beszerzett, ismert állapotú, de avult gépállományunkban használt SSD meghajtókat. Így ezek a gépek a munkánkhoz (6 magos processzorral szerelt (i5-8500) Win11-kompatibilis gépek 8-16 GB memóriával) megfelelő teljesítményűekké váltak, meg tudjuk velük oldani a Win11-re történő átállást. Mivel használtak, ezért „karbon-lábnymunkát” sem növelik, és eddigi tapasztalataink, reményeink szerint legalább még 5 évig biztosan segíteni fogják munkánkat, vagy olvasóink felhasználói élményét növelik. Ezenkívül vásároltunk 8 db használt 24"-os ergonomikus (HP) monitort, amik a munkavédelmi előírásoknak megfelelnek és a kor igényeihez jól alkalmazkodnak, továbbá 2 db videokonferencia-képes 27" ergonomikus (HP) monitort, beépített kamerával, amelyekhez szükségszerűen kellett vásárolnunk 2 db új „sound bar”-t (hangszórót).

Ugyancsak ezen fejlesztés révén gyarapodtunk egy új hálózati adattárolóval (Qnap NAS), benne 2db 8TB-os merevlemezzel, hogy az egyre növekvő digitalizált anyagainkat biztonságosan tudjuk tárolni, elérni, továbbá egy új BenQ full HD felbontású, hálózati elérési lehetőségű üzleti projektorral, amely olvasóink, előadásainkat látogatók, előadók számára jelent minőségi ugrást.

Ezen kívül beszereztünk még egy új Ubiquiti gigabites portokkal rendelkező menedzselhető POE tápellátású asztali switchet, 3db új SSD meghajtót is.

5. Gyűjteményi információk

a.) gyűjteményelhelyezés és gyűjteményfejlesztés

Az állománygyarapítást 2024-ben is elsősorban a Könyvtárellátón (KELLO) keresztül végeztük, mert ők kínálják nagy kedvezménnyel a magyar könyvtermés legszélesebb körét. A gyarapodási adatokból jól érzékelhető, a könyvtárak növekedésével a tervezettnél valamivel kevesebb dokumentumot tudtunk vásárolni annak ellenére, hogy minden lehetséges kedvezményt érvényesítettünk. 2022-höz képest 2023-ban 496 forinttal, 2023-hoz képest 2024-ben pedig újabb 254 forinttal volt drágább egy dokumentum átlagára. Ezért különösen figyelünk az állomány takarékos, de megfelelő színvonalú gyarapítására.

Állománygyarapítási stratégiánk fontos része a nem növekedés. Ennek célja a minél frissebb, minél jobban forgó könyvtári állomány kialakítása és a hatékonyan kezelhető raktári állomány fenntartása.

A város lakói által felajánlott könyveket 2024-ben is elfogadtuk, és sok munkát igénylő, szabályozott, többszöri áttekintés és mérlegelés után döntünk a könyvek sorsáról. Ilyen adományok révén több rosszabb állapotú könyvünket sikerült jobb állapotúra cserélni, és kerültek gyűjteményünkbe adományokból helyismereti, dedikált és más, újdonságot jelentő dokumentumok is.

2024-ben is fenntartottuk az ajándékként kapott könyvekből kialakított „könyvrezervátumot” a gyűjteményünkbe nem illeszkedő, de figyelemre érdemes könyvekből. Ha olvasói érdeklődés mutatkozik irántuk, akkor a gyűjteményünkbe is beillesztjük őket. Arra is figyelünk, hogy az országos gyűjteményekbe való példányokat felajánljuk ezeknek a könyvtáraknak, így kerültek példányok tőlünk az Országos Széchényi Könyvtárba és a Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtárba, sőt még a balatonedericsi Afrika Múzeumnak is tudtunk a gyűjteményükhöz kapcsolódó értékes könyveket adományozni.

<i>Gyűjteményfejlesztés</i>	<i>2023. évi terv</i>	<i>2023. évi tény</i>	<i>2024. évi terv</i>	<i>2024. évi tény</i>
1. A könyvtári állomány éves gyarapodása	5500	5020	5000	4331
2. Gyűjteményből tárgyévben apasztott dokumentumok száma	6000	5968	5500	5492
3. Gyermekkönyvtárba / részlegbe bekerült dokumentumok száma	900	1140	900	1007
4. Helytörténeti gyűjteménybe bekerült dokumentumok száma	100	180	100	103
5. Zenei gyűjteménybe bekerült dokumentumok száma	50	116	50	45

b.) gyűjteményfeltárás

TextLib integrált könyvtári rendszerünkben minden újdonság feldolgozásra került, amennyiben a tájékoztatási igények megkívánták, analitikusan is. 2024-ben folytattuk a hagyományos hanglemez (LP) gyűjteményünk TextLibbe való átleltározását, feldolgozását.

Folytattuk a helyismereti állomány tartalmi feltárásának bővítését a korábbinál pontosabb információt adó nagykanizsai, zalai tárgyszavakkal, analitikus feltárással. Célunk, hogy a már okostelefonon is könnyen használható katalógusunkból könnyen és bőségesen visszakereshetők legyenek a nagykanizsai tartalmak, az érdekesebb kanizsai tárgyszavak pedig keltsék fel a figyelmet egy-egy mű (könyv, tanulmány, közölt forrásszöveg stb.) iránt.

c.) állományvédelem

A könyvtári állományunkban nincs muzeális értékű dokumentum, ősnymtatvány, ezért csupán a sérült, szétesett, saját eszközeinkkel helyrehozhatók kerültek javításra 2024-ben is.

A védett dokumentumainkat olvasóktól elzárt termekben helyezzük el, ezek helyben tanulmányozhatók. 2024-ben is folytattuk az állományvédelmi szempontú digitalizálást.

A hosszabb ideje vissza nem került dokumentumok visszaszerzésére – állományunk és a többi olvasó érdekeinek védelmében – mindent megteszünk, de célunk, hogy ezek a konfliktusok úgy záruljanak, hogy lehetőleg a dokumentumok is kerüljenek vissza és a könyvek használója is maradjon olvasónk. 2024-ben kölcsönzött könyvvel tartozókat emailben, sms-ben, ha kellett, telefonon is megkerestük. Erőfeszítéseinket siker koronázta: az olvasók 99%-a visszahozta a dokumentumokat.

d.) digitalizálás

2024-ben is folytattuk a helyismereti információkat hordozó dokumentumaink digitalizálását. Folyik a korábban djvu formátumban közzétett dokumentumok kétrétegű pdf formátumú közzététele is.

A könyvtárunkban készült digitális anyagok gyarapították a nagykar.hu helyismereti, várostörténeti adatbázisait. Az itt elérhető Emlék-olvasótermek, Kanizsai képes ipartörténet, Kanizsai képes sport, Kanizsai adattárak című adatbázisainkban összesen 63 új tematikus összeállítás jött létre 2024-ben, új egységként a Csónakázó tó átadásának 50. évfordulójára emlékező oldalt is nyitottunk. Fontos számunkra, hogy a gyarapodás nem csupán a könyvtár gyűjteményéből és a nyílt országos adatbázisok (Arcanum DT, Hungaricana) hasznosításával jött létre, hanem több idős korú olvasónk is hozott saját gyűjteményéből dokumentumot, vagy a már meglévőhöz hozzájárult fontos információkkal, hogy azt digitálisan közzétehessek.

A digitalizálás az egyik olyan munkafolyamat, melyben önkéntesek, iskolai közösségi szolgálatot végző diákok, a fenntartó által biztosított nyári diákmunkások is részt vállaltak, különösen értékes, hogy három fogyatékkal élő önkéntest is tudtunk fogadni, számukra ez a forma fontos volt ahhoz, hogy közösségi élményhez jussanak, értékesnek érezhessék magukat.

2024-ben 1793 szöveges, kép, hang és mozgókép dokumentumot töltöttünk fel. Többségük rendezvényeink, programjaink dokumentációja és a nagykar helyismereti adatbázisaiba felkerülő egyedi képdokumentum, de felkerültek helytörténeti kiadványok (12 önálló kötet), zalai folyóiratok (Zala 1947–52 évfolyamok 35 egység, Dél-Nyugat 1989–93 14 egység, Kanizsai Demokrata 1989-es számai (egy dokumentumegység többnyire egy hónap összefűzött számaint jelenti) és 19 videó, köztük a könyvtár Halis podcastjának 11 adása (50-60. podcastok) is.

6. Szolgáltatások

A könyvtári szolgáltatásokat 2024-ben is a jogszabályi előírásoknak megfelelően működtettük. Minden nyitvatartási napon, minden telephelyen

- biztosítottuk a dokumentumok helyben használatát a megfelelő technikával (audio és kép lejátszási lehetőségek, számítógépek), tág, megfelelően megvilágított könyvtári tereinkben,
- végeztük a dokumentumkölcsonzéssel, visszavétellel, előjegyzéssel kapcsolatos feladatokat,
- adtunk általános és szakirodalmi tájékoztatást olvasóinknak,
- biztosítottuk a reprográfiai szolgáltatásokat,
- internetezési lehetőséget biztosítottunk,
- elláttuk a nagykanizsai járás falvaiban a Könyvtári Szolgáltató Rendszer (KSZR) feladatait, melyet a Deák Ferenc Megyei és Városi Könyvtár felkérésére végzünk, ez a munka ezer szállal kötődik saját könyvtári szolgáltatásunkhoz.

Szolgáltatási feladatok	2023. évi terv	2023. évi tény	2024. évi terv	2024. évi tény
1. Heti nyitvatartási órák száma (a könyvtár székhelyén)	44	44	44	44
2. A tárgyévben a könyvtárat aktívan használók száma, ebből <i>Regisztrált olvasó könyvtárunkban mindenki, aki az adott évben akinek legalább egy nap érvényes a regisztrációja. Mivel a regisztráció könyvtárunkban folyamatos, így háromféle regisztrált olvasónk van évenként:</i> 1. az adott évben beiratkozott 2. a korábban beiratkozott és az adott évben hosszabbító 3. az előző évben beiratkozott és hosszabbító, viszont az adott évben nem hosszabbító	5000	6008	5000	6221
2.1. tárgyévben a könyvtárhasználatok száma	200000	273000	200000	280000
2.2. A tárgyévi regisztrált használók száma	5000	6008	5000	6221
2.3. A tárgyévi látogatók száma (személyes)	70000	102000	90000	105000
3. A könyvtári honlap-látogatások száma (kattintás a honlapra)	120000	145000	120000	160000
4. A könyvtár honlapja (teljes webhely) hány nyelven érhető el	1	1	1	1
5. A könyvtári honlap tartalomfrissítéseinek száma összesen	120	120	120	120
6. A könyvtár által az Országos Dokumentumellátási Rendszerben kölcsönzött dokumentumok száma	40	56	40	50
7. A Web 2.0 interaktív könyvtári szolgáltatások száma	4	4	4	4
7.1. A szolgáltatásokat igénybe vevő használók száma	7500	9111	8000	9864
8. A könyvtári OPAC használatának gyakorisága (használat/év) (kattintás az OPAC-ra)	15000	21000	18000	22500
9. A kölcsönzések száma dokumentumtípusonként <i>A statisztikai jelentés módja 2024-ről már hosszabbítások nélkül kéri a kölcsönzéseket közölni, korábban a hosszabbítások is kölcsönzésnek számítottak. Ezért – az összevethetőség kedvéért – mindkét módszer szerint közöljük az adatokat.</i>				
9.a A kölcsönzések száma dokumentumtípusonként (kölcsönzések száma a hosszabbítással)				
9.1. Könyv	79900	96645	85000	121482
9.2. Időszaki kiadvány	0	0	0	0
9.3. AV-dokumentum	100	86	50	239
9.4. Elektronikus dokumentum (fizikai hordozón)	0	0	0	0
9.5. Elektronikus dokumentum (digitálisan)	0	0	0	0
ÖSSZESEN	80000	96731	85050	121721
9. b A kölcsönzések száma dokumentumtípusonként (hosszabbítás nélkül)				
9.1. Könyv		69697		73903
9.2. Időszaki kiadvány		0		0
9.3. AV-dokumentum		86		239
9.4. Elektronikus dokumentum (fizikai hordozón)		0		0
9.5. Elektronikus dokumentum (digitálisan)		0		0
ÖSSZESEN		69783		74142

6.1. célcsoportok számára kialakított szolgáltatások

Bár vannak célcsoport-specifikus szolgáltatásaink (alább), de azok is elérhetők voltak bárki számára 2024-ben is. Az iskolába járó fiatalok számára külön is meghirdettük a nekik összeállított speciális programkínálatunkat, melyet akár ők és tanáraik honlapunkról is el tudnak érni.

a.) Óvodások, általánosiskolás-korú gyermekek, családjaik és pedagógusai

számára elsősorban a gyermekkönyvtárban és a *Könyvtári szombatok* programsorozat keretén belül kínáltunk programokat. E korosztályok folyamatos kiszolgálása mellett az *azolo.hu* olvasásnépszerűsítő internetes szolgáltatás, a társasjáték, sakk és gólyalábazás lehetősége is mindig rendelkezésükre állt.

Fontos a gyermekek életében az első könyvtári alkalom, melyet többnyire óvodai csoport vagy kisiskolai osztályközösség formában élhet meg, sok esetben ő lesz a híd a könyvtár és családja között. 2024-ben is igyekeztünk minél több ilyen csoportot fogadni.

Szervezett módon könyvtári rendezvényre 7 óvodából 268 gyermek jutott el, 12 általános iskolából pedig 2048 alsó tagozatos diák érkezett. Csak könyvtárhasználati foglalkozásra 36 tanulócsoportból 686 diák érkezett. Kiemelkedő esemény volt az *Innovációk* fejezetben bővebben bemutatott Bálint Ágnes program, Móra-Azolo olvasási kihívás eseménysora és a **Magyar Népmese Napjai** rendezvénysorozat.

Karácsony előtt alsó évfolyamos iskolai csoportok ünnepre hangoló szervezett látogatáson voltak a könyvtárban. Mesélő, rajzoló és zenélő könyvtáros kollégáink adtak interaktív műsort – ajándékként – a gyermekeknek.

Nagy sikerű volt a gyermekkönyvtár Halloween bulija és a Márton napi kutyás foglalkozása. Az Adventi időszakban több rendezvényt is szerveztünk kisgyermekek és szüleik részére (Szeretettfa állítás, Mikulásnap-i bábelőadás, a Drazsé együttes koncertje, karácsonyi kézműves foglalkozás). Ezeken az alkalmakon több, mint 400 gyermek és szülő vett részt.

Szolgáltatásunkká vált a **papírszínház**, nemcsak a Könyvtári szombatok keretében, hanem önálló gyermekkönyvtári foglalkozásként is. Az iskolákban is szívesen fogadják.

– A **Könyvtári szombatokon** leginkább ennek a korosztálynak szóló, de az egész családra is számító alábbi programjainkat ajánljuk:

- AZOLOvagok
- Arcanum DT használatának bemutatása, oktatása
- Bábelőadás Bercivel, a könyvtár sárkányával
- Diafilm-klub
- Érdekes is lehet az ismerkedés egy nyelvvel? Angol nyelvi program kisgyerekeknek
- Furfangos Jégkrémek. Társasjáték gyermekeknek
- Gólyalábazás
- Játékos ismerkedés 64 mezőn 32 figurával. Játékos sakkoktatás a könyvtárban
- Kék madár kreatív klub
- Könyvszobrászat gyerekeknek
- Mesés papírszínház alsós diákoknak, óvodásoknak
- Téli dalok Igrictibivel
- Tematikus kézműves foglalkozások
- Történelmi utazás - Élő Történelem teaház
- Versénekek, ritmusjátékok a Sárkányházban

– **Halis olvasótábor.** 2024-ben is meg tudtuk szervezni a napközis rendszerű, rendkívül kedvelt olvasótáborainkat három heti turnusban, 83 gyermek részvételével. A tábor célja az volt, hogy az alsó tagozatos gyermekek számára élményszerűen népszerűsítse az olvasást és a könyvtárhasználatot, miközben változatos programokkal gazdagította a résztvevők nyarát. Különösen fontosnak tartottuk, hogy a gyerekek pozitív élményekkel gazdagodjanak és a könyvek világa iránti érdeklődésük még inkább megerősödjön.

A 83 gyermek a táborban többnyire két csoportba szervezve vett részt a változatos programokon, amelyek közül minden hét csúcspontja egy-egy különleges „alpaka kirándulás” volt.

Volt a táborban a hagyományos gyermekkönyvtári és AZOLÓs foglalkozások mellett teaszeánsz, zenei foglalkozás, érzékenyítő foglalkozás egy vak önkéntesünk segítségével, gyermekjoga, mozi, állatmenhely látogatás, számháború, csoki töri (csokoládétörténelem) játék, gólyalábazás (több formája) és kutyaterápiás foglalkozás, kézműves foglalkozás, melynek eredményeképpen a résztvevő gyerekekről, nyári tábori tablókép készült, melyet látogatóink is megtekintettek.

– **Ökológiai programok gyermekeknek, családoknak.** A könyvtári zöldprogramjairól (Együtt a remény útján, itthon és Afrikában. Változtassuk meg a világot! nevű konferencia; Legyél te is Jane – sétaszínház, állatbarát könyvtári programsorozat, Halis-gyógynövényes porta kiállítás, Passzold vissza tesó akció) összefoglalóan az innovációk közt írunk. Zöld programjaink 2024-ben is kiemelten fontosak voltak, melyeket a Jane Goodall Intézettel közösen valósítottunk meg, s melyekhez mindig aktuális könyvajánlókat is készítünk. Halász Károly jóvoltából egy cápákkal foglalkozó ismeretterjesztő előadásra is sor került, illetve a közkedvelt kutyaterápiás programot is megvalósítottuk.

b.) Általános iskolai felső tagozatos és középiskolás korosztály

száma is szerveztünk rendszeresen könyvtári programokat, mely a könyvtár bemutatásán túl egy-egy speciális téma köré szerveződött mindig. Könyvtári foglalkozásokon a 2024-ben 21 felső tagozatos tanulócsoport érkezett 6 általános iskolából, és 1 középiskolás csoport (Cserháti), összesen 303 fiatal érkezett hozzánk könyvtárbeutató, könyvtárhasználati, vagy tematikus foglalkozásra, közülük a költészetnap foglalkozásokon 186-an vettek részt.

Tematikus foglalkozásokat az Állatbarát program és a Világ Igazai holokauszt program kapcsán szerveztünk számukra.

A Világ Igazai című, a Holokauszt 80. évfordulója alkalmából készített kiállítás 13 életmentő ember történetét mutatta be a világ számos országából, több náció is képviseltette magát embermentőként, Magyarországtól kezdve egészen Japánig. A történeteket olvasva láthattuk, hogy az embermentők sok esetben saját életükkel fizettek azért, mert azt tették, amit helyesnek vélték. A kiállítás mellé egy interaktív történelmi előadást is kínáltunk a diákoknak az Élő Történelem Teaház jóvoltából (<https://elotori.nagykar.hu/>) Az előadás általános bevezetése volt a holokauszt eseményeinek, bemutatva a Világ Igazai elismerést és az embermentők nem mindennapi bátorságát és tetteikésztségét. A Madách Színház jóvoltából még arra is lehetőségünk nyílt, hogy nyilvános vetítések alkalmával megnézzék Szép Ernő: Emberszag című írásából készült színházi darabot. A Zrínyi iskolával közösen szervezett kiállítás és előadások megmozgatták a helyi általános és középiskolákat. Összesen 20 osztály 658 fővel tekintette meg a kiállítást és az előadást.

2024-ben Zacher Gábor prevenciós előadását is kínáltuk a korosztálynak, a programot a Mező Ferenc Gimnáziummal közösen valósítottuk meg.

– **A könyvtár a diákok tanulószobája.** Könyvtárunkban egyre több középiskolás tanul délutánonként, gyakran csoportban. A közösségi térré vált kávézónk adja leginkább ennek a találkozóknak a helyszínét.

– **Kalandtúra:** A Nagykanizsai Család- és Gyermekejóléti Központ idén nyáron is megszervezte a Kanizsa Kaland elnevezésű kalandtúráját július 15. és augusztus 25. között, melynek egyik állomása könyvtárunk volt.

c.) Felnőttek, idősebb korosztályok számára

A *Könyvtári szombatok* programsorozatban több olyan programelem is van, amelyet felnőtteknek szántunk.

2024-ben megszerveződnék a Takács László Irodalmi Kör és a Meridián torna foglalkozásai, szerveztünk könyvbemutatókat, élménybeszámolókat. 14 előadásból 6 a Hadak útján sorozat, 5 Koncz István geológiai és kultúrtörténeti előadássorozata, és 3 egészségügyi tematikájú előadás volt. Ezentúl 2 véradást is szerveztünk felnőttek számára.

2024-ben 11 kiállítást kínáltunk felnőttek számára is, pl. Gelencsér Gábor gyűjteményéből aktualitásokhoz kapcsolódva.

2024-ben is megszerveztük látogatóink számára a közkedvelt könyvtári „bátyus” szilvesztert. Több, mint 170 fő élt a lehetőséggel, melyet a nagybakónaki színjátszók, a meridián tornás csapat és Farkas Igric Tibor műsora színesített.

2024-ben is folyamatosan kínáltuk az Egy csészényi könyvtár programunkat, melyet az innovációk között bővebben is bemutatunk, és elkezdtük a Gondosóra program támogatását, kollégáink a regisztrációban segítene.

Helytörténeti programok:

Könyvtárunk történetéről a belvárosi nyugdíjasklub kérésére könyvtári sétával együtt tartottunk előadást. Kanizsai Dorottya Kórház történetéről pedig a kórház nyugdíjasklubja kérésére tartottunk előadást. Bár a klubok szervezték a hallgatóságot, de mindegyik előadás nyilvános volt.

A *Könyvtári szombatok* programsorozatban az Arcanum Digitális Tudománytár intézményünkben ingyenesen használható adatbázisát, és a könyvtárunk által létrehozott www.nagykar.hu kanizsai helyismereti adatbázis használatát egyaránt bemutatjuk, oktatjuk. A Tarnóczky klubban és a helytörténeti sétákon egyes helytörténeti, helyismereti érdekességekkel foglalkozunk.

A Nagykanizsai Városvédő Egyesület és könyvtárunk közös szervezésében Temetői séta címmel az első világháborús honvéd sírokat kerestük fel a Batthyányi Lajos Gimnázium diákjaival. Későbbiekben a Zrínyi Miklós Általános Iskola diákjaival is kilátogattunk honvédsírijainkhoz.

d.) A roma nemzetiséghez tartozó, hátrányos helyzetű gyermekek

számára 2024-ben is szerveztünk speciális, a könyvtári világot felfedező, bemutató, megkedveltető programokat. Bevontuk a nagykanizsai Roma Nemzetiségi Önkormányzatot (RNÖ) fogadtuk a szepetneki, murarátkai RNÖ-k által szervezett, illetve a zajki, galamboki és zalakomári csoportokat is. Ilyenkor a könyvtár bemutatásán túl a könyvtárban elérhető roma tartalmakkal is ismerkedhettek a diákok, szülők. Összesen 11 alkalommal 137 roma gyermeket és szülőt, kisért fogadtunk.

A roma közösségekkel már hosszabb ideje tartó közös munka legfontosabb eredményének azonban azt tartjuk, hogy a roma fiatalok és felnőttek ma már akadálymentes használói a könyvtárnak. Ebben nagy segítség, hogy ma már dolgoznak intézményünkben roma könyvtárosok is.

e.) A fogyatékkal élők számára,

miután az integrációban hiszünk, nem szervezünk külön foglalkozásokat, hanem a város lakosainak szervezett szolgáltatásokban, programokban, akciókban való részvételüket tesszük akadálymentessé. Ehhez minden eszközünk megvan. Immár hagyományosan 2024-ben is megrendeztük a Mozgáskorlátozottak Nagykanizsa és Vidéke Egyesülettel közösen a *Fogyatékkal Élők Nyílt Napját* és a Mozgáskorlátozottak Karácsonya rendezvényt is. Ezeken mint 150 fogyatékkal élő és családtag vett részt.

2024-ben a nagykanizsai Völgy Alapítvány, a bánokszentgyörgyi, felsőrajki és nagykanizsai szociális otthon csoportjai is rendszeresen látogatták a könyvtárat. Speciális tematikus foglalkozásokkal vártuk őket.

Folyamatosan figyelünk könyvtári tereink, szolgáltatásaink akadálymentesítésére. Egyik ehhez kapcsolódó szolgáltatásunk a *Könyvfutár*, ahol a fogyatékkal élők, vagy időszakosan nehezen mozgók számára házhoz viszi a dokumentumot a könyvtáros. 2024-ben 14 olvasónk élt ezzel a lehetőséggel, 605 dokumentumot kölcsönöztek.

f.) Nagykanizsa lakosainak:

kiállítások, könyvbemutatók, kultúrált hely biztosítása találkozóik és közösségi rendezvényeik számára. A felnőttek, időskorúak számára szervezett rendezvényünk (lásd e fejezet c, pontját) a város és városkörnyék összes lakójának is szóló további kínálat.

– **Író-olvasó találkozók, könyvbemutatók.** 2024-ben is folyamatosan szerveződtek hagyományos könyves programjaink: könyvbemutatók, író-olvasó találkozók is. Ezek közül voltak, melyekhez pályázati forrásokat vettünk igénybe, s voltak külön költséget nem igénylő találkozók is. 2024-ben 22 író-olvasó találkozót és könyvbemutatót szerveztünk, több esetben a szerzők gyermekeknek, felnőtteknek és a KSZR telephelyeinken is megtartották találkozójukat. A 25. Kanizsai Antológia 73 szerzője mellett vendégül láttuk Ádám-Boros Lilla, Balogh Márta, Bán Mór, Bánovics Attila, Bosnyák Viktória, Csepella Horváth Anna, Doma Péter, Dudás Győző, Fiala Borcsa, Finy Petra, Gárdos Péter, Harcos Bálint, Hargitai Henrik, K. Sabján Ferenc, Kocsis Katalin, Kordos Szabolcs, Kovács Emőke, Melegáné Csóti Ágnes, Pap Éva, Szebenyi István, Uzsoki Mária szerzők. A névsorból is kitűnik, volt vendégeink között országos hírű és nagykanizsai, gyermekkönyveket és felnőtteknek szóló könyveket írók egyaránt. A könyvtári irodalmi rendezvényeink mindegyike nyilvános és ingyenes volt.

– **Véradás.** A Dél-zalai Civil Fórummal és a Magyar Vöröskereszttel együttműködve valósul meg immár évről évre a könyvtári véradó program. 2024-ben két sikeres véradó napot tartottunk, ahol közel 120-an adtak vért.

– **Könyvtár az utcán, téren.** Nagykanizsa lakosai nemcsak a könyvtárban találkozhatnak a könyvtárral, hanem a város nagy rendezvényein is, ilyenkor kitelepülünk könyvsátorral, könyvkínálattal, társasjátékokkal, gólyalábbal, sakkkal, könyves- és várostörténeti játékokkal. 2024 szeptemberében és októberében az Ady utca elején, a Séta utca projekt keretében települtünk ki rajzzal, sakkozással és könyvajánlásokkal.

6.2. Szolgáltatásaink használat helye szerinti csoportosítása

a.) helyben elérhető könyvtári szolgáltatások

Helyben használható minden dokumentumunk. Csak helyben használhatóak a folyóiratok, helyismereti és védett dokumentumok, az AV-dokumentumok egy része (megfelelő eszközökkel), melyhez tájékoztatást is kaphatnak olvasóink.

Könyvajánlóink, melyek ma már honlapunkon, hírleveleinkben és facebook oldalunkon is rendszeresen megjelennek, a friss és a tematikusan aktuális irodalomra hívják fel a figyelmet. Mód van másolatok készítésére, ingyenes internethasználatra, társasjátékok használatára.

b.) távolról elérhető szolgáltatások

E-mailben és telefonon lehet

- általános és könyvtári információhoz jutni,
- kezdeményezni a kölcsönzési határidő módosítását,
- előjegyzést, foglalást, hosszabbítást, könyvtárközi kölcsönzést, kölcsönzési információt kérni.

A katalógusunkban ma már egy TextLib fejlesztés révén az újdonságokat is le tudja keresni az olvasó, sőt könyvfoglalásra is mód van. Egyre nagyobb arányú az emailben hosszabbítást, valamint információt kérők száma.

Távolról elérhető honlaptartalmaink:

A **nagykar.hu** portálunkon (rengeteg alhonlappal) elsősorban a nagy helyismereti, nyilvánosan használható adatbázisok, dokumentumok, honlaptartalmak érhetőek el jó visszakeresési lehetőségekkel, s ha szabad felhasználású a dokumentum, letölthetők, ma több, mint 37 ezer fájl kínál Nagykanizsáról és a városkörnyéki településekről.

Halis Podcast. Kedvelt, rendszeres szolgáltatásunkká vált. 2024-ben 11 podcastban (50-60) 18 vendégünk volt. A podcastok elérhetőek, visszahallgathatók a youtuberól, Spotify-ról és a könyvtár honlapjáról. A 11 közzétett podcastot a nagykarról 2825-ször töltötték le, és 5585-en tekintették meg, a youtubon pedig 580 megtekintést regisztráltunk. A vendégek között volt két olyan író is, aki író-olvasó találkozó tartott és aki nagy érdeklődésre tartott számot: Pap Éva és a kedvelt Hunyadi sorozat szerzője, Bán Mór, és egy kiváló író, filmrendező, Gárdos Péter. Érdekesség és fontos érték az is, hogy volt köztük nagykanizsai író is, Bánovics Attila.

Azolo. 2024-ben is működött az azolo.hu olvasásnépszerűsítő internetes szolgáltatásunk, mely 51 újabb olvasnivalóhoz tartozó kérdőívvel bővült. 477 fő regisztráltan használta, a nem regisztráltakkal együtt 960 különböző ípcímről töltötték ki kérdőívet. 4037 alkalommal kezdték meg kérdőív kitöltését, 3151 alkalommal be is fejezték a kitöltést.

c.) közösségi szolgáltatások: rendezvények, klubok, képzések, kiállítások

2024-ben folytatódott a népszerű informatika képzés, megszerveződtek a Takács László Irodalmi Kör és a Meridián torna foglalkozásai. Szerveztünk könyvbemutatókat, élménybeszámolókat, kiállításokat, melyekről a beszámoló 6.1. pontjában részletesebben be is mutattunk.

Kitelepültünk nagy városi rendezvényekre is.

7. Minőségirányítás

a.) Használói elégedettségmérés

2024-ben kérdőíves használói elégedettségmérést nem tartottunk, de folytattuk könyvtárlátogatóink véleményeinek, javaslatainak gyűjtését, egy-egy témában kikértük véleményüket. Az *Egy csészényi könyvtár* programunk során, és a nagyobb rendezvényeink (például a könyvtári szilveszter alkalmával) is kérdezzük látogatóinkat az adott program sikerességéről és egyéb könyvtári tapasztalataikról. Főleg azokat kérdeztük több alkalommal és több szolgáltatásunkról (hasolón a interjú módszerhez), akiknek személyes és intenzív kapcsolatai vannak egyes könyvtárosainkkal, mi által az ő igényeikről, olvasási szokásaikról árnyaltabb képet kapunk. A vélemények nyomán folyamatos szolgáltatásaink fejlesztése, az igényekhez való alakítása.

b.) Önértékelés

Könyvtárunkban folyamatos az önértékelési folyamat. A működéssel, gazdálkodással kapcsolatosan ez többszintű, a fenntartó által is felügyelt controlling folyamat (kockázatelemzéssel). A könyvtárszakmai folyamatok esetén az önértékelés egyes folyamatok vizsgálatakor, elsősorban csoportvezetői szinten történik meg, mely önértékelés eredményeként hoz a menedzsment intézkedéseket.

c.) Megyei hatókörű városi könyvtár segítő szerepe a minőségirányítás előkészítésében

(1997. évi CXL törvény 66 §. j) pontja alapján)

- 2024-ben is tájékoztattott a legújabb jogszabályok megjelenéséről,
- saját szabályzatainak megismertetésével segítette a könyvtárunkat.
- A könyvtár, illetve a fenntartó kérésére szakmai véleményezéssel segítette az állományapasztást.

8. Tudományos kutatás és kiadványok

Könyvtárunk maga nem végez tudományos kutatást, de egyre bővülő helyismereti adatbázisainkat 2024-ben is rendelkezésre bocsátottuk a Nagykanizsa és régiója történetével foglalkozók számára. A kutatást leginkább azok a digitális közzétételek segítik, amelyeknek eredeti dokumentumához nehéz hozzáférnie a kutatóknak. Ilyenek például a digitalizált folyóirataink, és ilyen adatbázisunk a nagykanizsai iskolák értesítőinek, évkönyveinek gyűjteménye. Saját adatbázisainkat mindig összekötjük, akár a tájékoztatás során, akár helyismereti tevékenységünk során a ma a könyvtárban ingyenesen elérhető Arcanum Digitális Tudománytár, a Manda, a NAVA adatbázisokkal, és igyekszünk fellelni más, szabadon elérhető és olvasóink számára kínálható adatbázisokkal. Igyekszünk ezek használatát is annyira megismerni, hogy olvasóinkat is segíteni tudjuk használatában.

9. Partnerségi együttműködések

Működésünket meghatározza a fenntartóval, a környező településekkel, a megye és az ország könyvtáraival, a kulturális és oktatási intézményekkel, társadalmi szerveződésekkel működtetett kapcsolatrendszerünk. Ma mindegyik területen intenzív és sokoldalú az együttműködés.

Együttműködések települési önkormányzatokkal. Már hosszabb ideje eredményes és intenzív együttműködésünk Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzatával és Polgármesteri Hivatalával. Ennek köszönhetően a Nagykanizsai Fúvószenekar és a Takács László Irodalmi Kör is otthonra lelt, utóbbinak a könyvtár a székhelye, nyitott szakmai műhelynapjait is hozzánk szervezi és a helyi alkotók műveivel rendszeresen gazdagítja gyűjteményünket.

A kistépülési önkormányzatokkal intenzív az együttműködésünk, de a szerződéseket nem velünk, hanem a Deák Ferenc Megyei és Városi Könyvtárral, mint a KSZR gesztor intézményével kötik meg a települések.

Együttműködések óvodákkal, iskolákkal. Az általános iskolai könyvtárakkal való együttműködést erősítettük és újraépítettük, főleg azokkal az iskolákkal, ahol ez a folyamat a pandémia miatt megszakadt, ehhez jó eszköz az iskola városi könyvtárosa program, amit már beszámolónk elején bemutattunk. A program 2016 óta folyamatosan működik, él, fejlődik, alakul, mára rendszeres szolgáltatássá vált a nagykanizsai általános iskolákban. Bővebben a beszámoló 1.b pontjában olvasható róla. Pályázati együttműködések keretében a 2018 második felében indult Halissuli pályázatunk keretében a Rozgonyi Úti Általános Iskolával, a Kiskanizsai Általános Iskolával, a Miklósfai Általános Iskolával, a Palini Általános Iskolával, a Zalakomári Általános Iskolával és Óvodával és a Nagykanizsa Központi Óvodával vált élővé együttműködési megállapodásunk. 2023-ban zártuk le a pályázat fenntartási időszakát, de az együttműködést folytattuk 2024-ben is és folytatni fogjuk a jövőben is.

Könyvtári szakmai együttműködések. A Zala megye könyvtáraival fenntartott szakmai kapcsolatrendszer az utóbbi évtizedben közös, konzorciális pályázati együttműködésekben és a kistérségi könyvtári szolgáltatások érdekében létrejött együttműködésekben – melyeket a Deák Ferenc Megyei és Városi Könyvtár vezetett – napi gyakorlatú, forrásteremtő hatású komplex kapcsolatrendszerre vált. Szakmai kapcsolataink országosan is megjelennek. Az együttműködésnek köszönhetjük az Arcanum Digitális Tudománytár adatbázishoz való korlátlan hozzáférésünket.

Rendszeresen részt vettünk a magyar Könyvtárosok Egyesülete országos és zalai rendezvényein. 2024-ben három 3 fő vett részt az MKE Szegedi vándorgyűlésén. 2024. május 27-én az MKE Zala megyei szervezete szervezte Nagykanizsán a csapatépítő tréningjét, melyen a nagykanizsai könyvtárosok 36 zalai könyvtárost láttak vendégül. 2024. május 28-án zalai könyvtárosok 20 fővel megtekintették a nagykanizsai KSZR csoport munkáját és a KSZR szolgáltatórendszerben működő 5 szolgáltatóhelyet.

Együttműködés a közművelődési intézményekkel. Könyvtárunk élénk kapcsolatokat ápol a város közművelődési intézményeivel. Folyamatos a civil szervezetekkel való együttműködés, mely közös rendezvényekben és egymás rendezvényeinek propagálásában nyilvánul meg leginkább.

2024-ben a nemzetközi kapcsolatok terén is léptünk előre, a korábbi jó együttműködésekre alapozva újakezdtük a pandémia miatt megszakadt kapcsolatokat a lendvai könyvtárral, mely a szlovéniai magyar közösség legfontosabb gyűjteménye, és a puchheimi városi könyvtárral. Ez utóbbi is több évre visszanyúló, de fenntartónk támogatásával 2024 júliusában ellátogatott a könyvtár és a Nagykanizsai Gólyalábasok delegációja Nagykanizsa testvérvárosába, majd ősszel pedig magyar nyelvű könyveket adtunk a puchheimi könyvtárnak, hogy legyen friss olvasnivalója az ott élő magyar ajkú könyvtárlátogatóknak.

Együttműködések civil és egyéb szervezetekkel. A civil szervezetek közül folyamatos és a szolgáltatásainkhoz is kapcsolódó együttműködést alakítottunk ki a Mozgáskorlátozottak Nagykanizsa és Vidéke Egyesülettel (mely 2024-től bérletké is vált, s ez szorosabb együttműködést tesz lehetővé), a Napfény Rákbetegek és Hozzáértőik Nagykanizsai Egyesületével, a Honvéd Kaszinó Hölgyklubjával, a Kanizsai Dorottya Kórház nyugdíjas klubjával és a Zala Megyei Nyugdíjasok Érdekvédelmi Szervezetével, melyek együttműködnek könyvtárunkkal az *Egy csészényi könyvtár* programban is önkéntes kávékínálók biztosításával, a Dél-Zalai Civil Fórum Egyesülettel, akivel együtt szervezzük a véradásokat és a Köszönet Napját, a Takács László Irodalmi Körrel, mely a könyvtárban tartja műhelynapjait és bemutatóit, a Nagykanizsai Városvédő Egyesülettel, melynek internetes helytörténeti és egyesületi adatbázisa a nagykar.hu-n működik, s amely kiadványaival gazdagítja gyűjteményünket, valamint munkánkat egész éven át támogatta a Nagykanizsai Könyvtárpártoló Alapítvány.

2024-ben vált szorosabbá a Móra Kiadóval a szakmai kapcsolatunk, mely közösen indított olvasás kihívásban is realizálódott, melyben az AZOLÓ-t kapcsoltuk össze a Móra Kiadó olvasást népszerűsítő programjaival.

A környezeti nevelési programjainkat a Jane Goodall Intézettel és Állatvédelmi Oktatásért Alapítvánnyal együttműködésben szerveztük és szervezzük a továbbiakban is.

10. PR/marketing/kommunikáció

a.) A könyvtár megjelenése médiumokban

A könyvtár intenzív kapcsolatokat ápol a médiával. 2024-ben összesen 79 alkalommal jelent meg sajtóhírekben a könyvtár valamely szolgáltatása. A Kanizsa TV 26 alkalommal, és a Kanizsa Újság (hetilap) 11 alkalommal, a Zalai Hírlap nyomtatott és internetes felülete (ZAOL) 14 alkalommal, a Szuperinfó pedig 11 számában adott például hírt a könyvtárunk életéről, vagy könyvtárunkban megtörtént eseményről.

Az ATV Hazahúzó műsorában és a Kossuth Rádióban is szerepelt könyvtárunk és szerepeltek könyvtárosaink különböző témákban.

Újdonság, hogy gyermekprogramjaink egy része megjelent az abban részt vevő iskolák hivatalos facebook oldalain, ami azért fontos, mert így a szülők, pedagógusok itt is rálelhetnek könyvtárunk új, diákoknak kínált szolgáltatásaira és programjaira.

A szakmai sajtóban is megjelent könyvtárunk vagy könyvtári szakemberünk: a Zalai Könyvtári Levelezőben 3, a KIT Hírlevélben 4 alkalommal.

A fontosabb megjelent tudósításokat 2024-ben is archiváljuk nagykar.hu lapunkon, illetve felhívjuk rájuk a figyelmet hírleveleinkben, honlapunkon.

b.) Lépések az intézményről alkotott kép pozitív formálásához (pl. arculat, kommunikáció)

Igyekszünk egységes arculati elemeket használni megjelenésünkben. A kommunikációban a sokrétű, intenzív és pozitív kommunikációt tartjuk legfontosabbnak. Ilyen a mindennapi személyes kommunikáció, melyet a hozzánk naponta betérő olvasókkal folytatunk megszólítással, beszélgetésekkel, feliratainkkal, hirdetményeinkkel (nyomtatott formában, az olvasótérben elhelyezett TV készüléken). De ilyen a már fentebb említett legfontosabb kommunikációs eszközünk, a Hírlevél, és a szintén említett, könyveikkel késő olvasókkal való kommunikáció. Emelett a facebook könyvtári oldalai és a youtube csatornánk és fontos eszközeink a kommunikációban. A 2023-ban a bejárat fölé elhelyezett fényűjságunk a nyitvatartási időn túl is folyamatosan tájékoztatja az épület előtt járókat a friss könyvtári eseményekről.

Új kommunikációs formaként 2020-ban elindítottuk a Halis-podcastot, amit 2024-ben is folytattunk.

A könyvtár zöld programjai és fenntartható szép környezete is ezt a pozitív üzenetet sugározza. Rovarhoteljeink, parkosítási törekvéseink, madáródúink és a Halis-sétány kialakítása is ezt a szemléletet tükrözi, nemcsak esztétikai, hanem környezeti nevelési szempontból is.

2024-ben is fontosnak tartottuk az internetes felületeink okostelefonra optimalizálását, mert a fiatalabb generációk esetében ez a fő kommunikációs eszköz.

A könyvtárunkról alkotott kép, melyet sugározni is kívánunk, egy sokszínű, alkalmazkodó, mindenki számára nyitott és akadálymentes könyvtár képe. A hírleveleinkben és a rólunk szóló sajtóhírekben is látható ez a nyitottság, sokféleség.

11. Költségvetés

A könyvtár fenntartója évről évre a költségvetésben biztosítja a munkatársaink bérét, a megfelelő állománygyarapítási összeget, a működés egyéb költségeit. A költségvetés az év során az energiaárak emelkedése miatt változott. 2024-ben a Nagykánizsa Megyei Jogú Város Önkormányzatának Kulturális keretéből 250.000,-Ft támogatást nyertünk el.

A 2024-es tényadatok közlésénél 2025. január 6-i könyvelési állapot szerinti teljesítés összegeket szerepeltettük, az év végi személyi juttatások tekintetében viszont még folyamatban van az előirányzatmódosítás.

	2023. évi terv	2023. évi módosított terv	2023. évi tény	2023. évi tény a munkaterv készítése pillanatában	2024. évi terv	2024. évi módosított	2024. évi tény
Az intézmény bevételei (ezer Ft)	250003	259059	243909	243912	257197	272753	269196
<i>Támogatás, kiegészítés és átvett pénzeszköz</i>	244072	253128	235916	235916	250742	266198	260254
– ebből fenntartói támogatás	241815	249672	232460	232460	250742	260730	254536
– ebből felhasznált maradvány	2257	2966	2966	2966	0	5468	5468
– ebből központi költségvetési támogatás	0	0	0	0	0	0	0
– ebből pályázati támogatás	0	490	490	490	0	0	250
– a pályázati támogatásból EU-támogatás	0	0	0	0	0	0	0
<i>Az intézmény működési bevételei</i>	5931	5931	7993	7996	6455	6555	8942
– ebből szolgáltatásokhoz köthető bevétel	5931	5931	7993	7996	6455	6555	8942
Egyéb bevétel	0	0	0	0	0	0	0
Az intézmény kiadásai kiemelt előirányzatokként (ezer Ft)	250003	259059	238443	238443	257197	272753	266648
Személyi juttatás	147463	148543	148345	148345	164612	168077	173236
Munkaadókat terhelő összes járulék	20116	19036	19044	19044	22909	21451	21553
Dologi kiadás	81924	89641	69217	69217	67080	79167	68133
Egyéb kiadás	0	729	728	728	0	772	772
Felhalmozás	500	1110	1109	1109	2596	3286	2954

Nagykánizsa, 2025. január 9.

Czupi Gyula
igazgató

11. Költségvetés

A könyvtár fenntartója évről évre a költségvetésben biztosítja a munkatársaink bérét, a megfelelő állománygyarapítási összeget, a működés egyéb költségeit. A költségvetés az év során az energiaárak emelkedése miatt változott. 2024-ben a Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzatának Kulturális keretéből 250.000,-Ft támogatást nyertünk el.

A 2024-es tényadatok közlésénél 2025. január 6-i könyvelési állapot szerinti teljesítés összegeket szerepeltettük, az év végi személyi juttatások tekintetében viszont még folyamatban van az előirányzatmódosítás.

	2023. évi terv	2023. évi módosított terv	2023. évi tény	2023. évi tény a munkaterv készítése pillanatában	2024. évi terv	2024. évi módosít ott	2024. évi tény
Az intézmény bevételei (ezer Ft)	250003	259059	243909	243912	257197	272753	269196
<i>Támogatás, kiegészítés és átvett pénzeszköz</i>	244072	253128	235916	235916	250742	266198	260254
– ebből fenntartói támogatás	241815	249672	232460	232460	250742	260730	254536
– ebből felhasznált maradvány	2257	2966	2966	2966	0	5468	5468
– ebből központi költségvetési támogatás	0	0	0	0	0	0	0
– ebből pályázati támogatás	0	490	490	490	0	0	250
– a pályázati támogatásból EU-támogatás	0	0	0	0	0	0	0
Az intézmény működési bevételei	5931	5931	7993	7996	6455	6555	8942
– ebből szolgáltatásokhoz köthető bevétel	5931	5931	7993	7996	6455	6555	8942
Egyéb bevétel	0	0	0	0	0	0	0
Az intézmény kiadásai kiemelt előirányzatokként (ezer Ft)	250003	259059	238443	238443	257197	272753	266648
Személyi juttatás	147463	148543	148345	148345	164612	168077	173236
Munkaadókat terhelő összes járulék	20116	19036	19044	19044	22909	21451	21553
Dologi kiadás	81924	89641	69217	69217	67080	79167	68133
Egyéb kiadás	0	729	728	728	0	772	772
Felhalmozás	500	1110	1109	1109	2596	3286	2954

Nagykanizsa, 2025. január 9.

